

Cümlede Anlam - 3

1. I. Geçmiş 1973 yılına kadar uzanan cep telefonu, kısa süre içinde dünyada pek çok kişi tarafından kullanılan bir buluştur.
II. Üretildiği günden itibaren ilk yirmi yıl içinde 20 milyar adet cep telefonu satılmıştır.

Yukarıda verilen II numaralı cümleyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I. cümlede anlatılan durumun olumsuzluklarından söz edilmiştir.
B) I. cümlede ifade edilen durum kanıtlanmaya çalışılmıştır.
C) I. cümlede bahsedilen buluşun toplum tarafından benimsenmesinin gerekçesi dile getirilmiştir.
D) I. cümlede değinilen konuyla çelişen bir durumdan söz edilmiştir.

2. Aşağıdaki dizelerin hangisinde amaç-sonuç ilişkisi vardır?

- A) Düşlere tutunup umut etmekle sisler içinde dün oldu günlerimiz
B) Hıçkırıklarla dökülüyordu söyleyemediğimiz cümleler
C) Bir rüzgâr eser de sevinç dolar diye açık bırakıldı pencereler
D) Çizgileri derinleşiyordu kederlerin dostlar usulca uzaklaşınca

3. (I) Cumhuriyet Dönemi Türk şiirinin en özgün temsilcilerinden biri olan ve dilimize "Türkçem, benim ses bayrağım" deyişini kazandıran Fazıl Hüsnü Dağlarca, Türkçenin söz varlığını zenginleştirmek için büyük çaba harcamıştır. (II) Bunu yeni kelimeler türeterek, konuşma dilinin özelliklerini ve yazı dilinde bulunmayıp halk dilinde yer alan kelimeleri kullanarak yapmıştır. (III) Kısa ve öz anlatımı, karmaşık ve uzun cümlelere tercih ettiğinden şiirleri her yaşta okuyucunun beğenisini kazanmıştır. (IV) Yerel ve doğal söyleyişler kullanması, şiirlerinin kalıcı olmasını sağlamıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede karşılaştırma yapılmıştır.
B) II. cümlede, önceki cümlede sözü edilen durum örneklenmiştir.
C) III. cümlede neden-sonuç ilişkisi vardır.
D) IV. cümlede amaç-sonuç anlamı vardır.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yay ayraç içindeki anlam yoktur?

- A) Derslerini bitirdiğinden ailesiyle sinemaya gitmiş. (neden-sonuç)
B) Kitabı okudukça matematiği daha çok sevmiş. (karşılaştırma)
C) Yağmurlu havada yürümenin keyfini tatsınlar diye çocukları dışarı çıkardım. (amaç-sonuç)
D) Zeki, seminere katılmak üzere Adapazarı'na gelmiş. (koşul-sonuç)

5. Toprağa uzaktan baktığımızda onu sadece tanelerden oluşan bir madde gibi görürüz. - - - - toprakta ufalanmış kaya taneciklerinin oluşturduğu minarellerin dışında bitki kökleri, çürümüş yapraklar, su ve hava vardır. Tüm bu maddeler farklı toprak çeşitlerinde farklı miktarlarda bulunur.

Bu parçada boş bırakılan yere anlam akışına göre aşağıdaki geçiş ve bağlantı ifadelerinden hangisi getirilmelidir?

- A) Oysaki
B) Başka bir deyişle
C) Özellikle
D) Son olarak

6. (I) Dünyamız, üzerinde yaşamakta olan insanların vurdumduymazlığı yüzünden büyük çevresel sorunlarla karşı karşıya kalmıştır. (II) Çevre sorunları dendiğinde ilk akla gelenler hava, su, toprak ve gürültü kirliliğidir. (III) İlkel çağlarda, doğayla uyum içerisinde yaşamaktan başka seçeneği olmayan insanın çevresel sorunlara yol açması söz konusu değildi. (IV) Özellikle artan nüfus ve gelişen teknolojinin etkisiyle doğa, sorumsuzca ve bilinçsizce kirlenmiş ve bu kirlilik tehlikeli boyutlara ulaşmıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede eleştiri yapılmıştır.
B) II. cümlede örneklendirmeden yararlanılmıştır.
C) III. cümlede karşılaştırma yapılmıştır.
D) IV. cümlede neden-sonuç ilişkisi vardır.

7. Divriği Ulu Camii, Selçuklu Dönemi'nde yapılmıştır. 1228'de başlanıp 1243'te tamamlanan caminin birçok yerinde bulunan ve taş işçiliğinin en nadide, en ince örneklerini yansıtan motifler tüm dünyanın ilgisini çekmektedir. Bu eseri özgün kılan en önemli özellik, uzaktan bakıldığında simetrik olduğu düşünülen fakat özünde asimetrik olan motiflerden hiçbirinin bir daha kendini tekrar etmemesidir. Bu motifler, kâinattaki farklı varlıkların muhteşem bir denge içinde olduğunu göz önüne sermek için asimetrik yapılmıştır. Mimari üslubu ve süslemelerinin uyumlu tasarımıyla önem kazanan bu eser, dünyada görülmeye değer eserler listesinin başında yer almaktadır. Evliya Çelebi, bu eser için yüzyıllar önce şöyle demiştir: "Methinde diller kısır, kalem kırıktır".

Bu parçadaki altı çizili cümleyle Divriği Ulu Camii ile ilgili aşağıdakilerden hangisi anlatılmak istenmiştir?

- A) Övgüye layık bir eser olduğu
- B) Sözlerin onu övmeye yetersiz kaldığı
- C) Dünyaca ünlü olduğu
- D) Övgüsünü içeren bir yazının bulunmadığı

8. (I) Kadirli'de bulunan "Ala Cami" II. yüzyılın başlarında Romalılar tarafından manastır olarak inşa edilmiştir. (II) IV. yüzyılın başlarında ise manastırın doğu cephesinin ortasına bir kilise ilave edilmiştir. (III) Dulkadiroğlu Alaüddevle Bozkurt Bey, bu kiliseyi babası adına camiye çevirmiş ve adını "Alaüddevle Mescidi" koymuştur. (IV) Bugün "Ala Cami" adıyla anılan bu muhteşem yapı, yerli ve yabancı turistlerin ilgi odağıdır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi kanıtlanabilirlik açısından diğerlerinden farklıdır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

9. (I) Yazarın geçtiğimiz ay yayımlanan öyküsü elimde şimdi. (II) Yazar, seçtiği kelimeler ve bunları kullanım biçimiyle öykülerine âdeta şık bir giysi giydirmeyi başarmış. (III) Öylesine canlı ifadeler seçmiş ki anlattığı olayları bire bir yaşıyorsunuz. (IV) Bu öyküleri okurken yazarın sizi elinizden tutup satırlar içinde dolaştırdığını hissediyorsunuz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde kişisel düşünceye yer verilmemiştir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

10. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde nesnel anlatım vardır?

- A) En saygılı öğrenciler listesi hazırlansa ilk sırayı Mustafa alır.
- B) Çağırduğumuz hâlde bazı arkadaşlar toplantıya katılmadı.
- C) Rengârenk çiçeklerle dolu bir bahçede oturmak herkesi mutlu eder.
- D) Yazarın son kitabı o kadar heyecanlı ki başından kalamayacaksınız.

11. Orta Anadolu'da yaklaşık 9 bin yıl önce yerleşim yeri olmuş ve kalıntıları günümüze kadar ulaşmış Çatalhöyük'te yapılan kazı çalışmaları son dönemde büyük bir hız kazandı.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümleden kesin olarak çıkarılacak bir yargıdır?

- A) Çatalhöyük'te uzun zamandır kazı yapılmamıştır.
- B) Bölgede Çatalhöyük dışında da kazı alanları bulunmaktadır.
- C) Çatalhöyük, eski çağlarda yerleşim yeri olarak kullanılmıştır.
- D) Orta Anadolu'da eski çağlardan kalan birçok kent vardır.

12. Hakiki sanatçı yalnızca yaşadığı güne değil, geçmişe ve geleceğe karşı da bir sorumluluk taşımak zorundadır.

Aşağıdakilerden hangisi anlamca bu cümleye en yakındır?

- A) Sadece yaşadığı dönemi değil, geçmişe ve geleceği de düşünen sanatçı gerçek sanatçıdır.
- B) Geçmişe ışık tutan eserler, topluma karşı sorumlu davranan yazarların ürünüdür.
- C) Günümüzde her sanatçı geleceğe kalabilmek için büyük çaba harcamaktadır.
- D) Gerçek bir sanatçı, içinde yaşadığı toplumun sorunlarına kayıtsız kalamaz.